

Aleg 732

Sprawozdanie

Komisji prawniczej o wniosku p. Myjaka i tow. w sprawie utworzenia nowego c. k. Sądu powiatowego w Łącku pow. Nowy Sącz.

Wysoki Sejmie!

Na uzasadnienie powyższego wniosku przytoczył wnioskodawca na posiedzeniu z 25. września 1909 odległość znaczną gmin grupujących się w okolicy Łącko od Sądu dotychczasowego w Starym Sączu, zły stan dróg, rozległość okręgu sądowego obejmującego aż 55 gmin bardzo wielkich, złe pomieszczenie sądu i niski etat urzędniczy, wskutek czego sprawy nie bywają załatwiane w swoim czasie z wielką szkodą ludności.

W sprawie tej podnieść należy, że już w r. 1892 wniosły gminy Łącko, Kiecznia, Wola kosnowa, Zagórzyn, Czarniec, Zabrzeż, Zarzecze, Łączki, Ochotnica, Jazowsko, Kamienica, Szczawa i Zbludza petycję do Wysokiego Sejmu o utworzenie dla tych gmin sądu powiatowego w Łącku, a następnie w r. 1894 część tych samych gmin a mianowicie gminy Kamienica, Szczawa, Zbludza i Ochotnica, oraz dalsze dwie gminy Zalesie i Zasanie taką samą petycją, ale o utworzenie sądu w Kamienicy.

W wykonaniu uchwał Wysokiego Sejmu przekazujących obie te petycje Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy, zarządził Wydział krajowy zbadanie przez Wydziały powiatowe w Limanowie i Nowym Sączu, które wypadło korzystnie, i odniósł się następnie do c. k. Prezydium wyższego sądu krajowego w Krakowie o opinię, a nareszcie ponieważ z przedłożonych aktów okazało się, iż rozchodzić się będzie o zmianę granic powiatów politycznych, do Prezydium c. k. Namiestnictwa, gdyż gminy mające wchodzić w skład nowego sądu należą do trzech różnych powiatów politycznych, t. j. Nowego Sącza, Limanowej i Nowego Targu.

Zapytane w tym kierunku odnośnie władze rządowe i autonomiczne wydały wprost sprzeczne opinie.

I tak Prezydium c. k. sądu obwodowego w Nowym Sączu oświadczyło się za utworzeniem nowego sądu w Kamienicy i przydzieleniem całego nowo powstałego mającego okręgu sądowego do powiatu limanowskiego.

To ostatnie zdanie podzieliło i Prezydium c. k. sądu krajowego wyższego w Krakowie, lecz na siedzibę nowego sądu zaproponowało nie Kamienicę lecz Łącko, żądając nadto przydzielenia do nowego okręgu sądowego także okolicznych gmin

Czarny Potok, Maszkowice, Szczereź i Wola Piskulina, razem 18 gmin o przestrzeni 25.947 hekt. z ludnością 16.600.

Petycyonujące gminy pragnęłyby zostać w obrębie dotychczasowego swego powiatu politycznego, a również i c. k. Starostwa i Wydziały powiatowe w Nowym Sączu i Limanowej oświadczyły się przeciw oderwaniu ich dotychczasowych gmin, motywując osłabieniem siły podatkowej i niedogodną komunikacją.

Prezydyum c. k. Namiestnictwa w odezwie z 4. lutego 1895 L. 732 oświadczyło się za przydzieleniem całego terytorium przyszłego sądu do powiatu limanowskiego, jako liczącego o wiele mniej gmin niż Starostwo w Nowym Sączu, lecz równocześnie wyraża zdanie, że na siedzibę przyszłego sądu byłaby Kamienica odpowiedniejszą.

Za tem też zdaniem Prezydyum Namiestnictwa poszedł i Wydział krajowy w swem sprawozdaniu z 23. listopada 1895 l. 9496, zauważył jednakże, że należałoby tu przedewszystkiem uwzględnić życzenie gmin.

Komisya prawnicza w sprawozdaniu swem z 10. stycznia 1896 Ls. 863 wychodząc z założenia, że stwierdzonem zostało, iż dzisiejszy stan rzeczy jest dla wszystkich petycyonujących gmin faktycznie zły i niedogodny, a utworzenie nowego sądu przyniosłoby dla nich znaczne ulgi i korzyści, aż z drugiej strony, iż kwestyę wyboru miejsca na siedzibę przyszłego sądu pozostawić należy władzom sądowym do swobodnego ocenienia, zwłaszcza że wybór ten zależeć będzie od warunków finansowych, jakie jedna lub druga gmina ofiarować będą, postawiła wniosek na wezwanie Rządu do utworzenia nowego Sądu bądź w Łącku, bądź w Kamienicy, który też Wysoki Sejm na posiedzeniu z 20. stycznia 1896 uchwalił.

Gmina Łącko wraz z 11 sąsiednimi gminami, a nawet i sama gmina Kamienica wniosły przeciw powyższej uchwale sejmowej protest na dniu 28. stycznia 1896 do Ls. 1274 w tem mylnem przypuszczeniu, że Wysoki Sejm uznał jedynie gminę Kamienicę za jedynie odpowiednią na siedzibę przyszłego sądu i zgodnie żądają, by nowy sąd nie w Kamienicy lecz w Łącku utworzono.

Wysoki Sejm na posiedzeniu z 8. lutego 1896 uchwalił odstąpić ten protest c. k. Rządowi w ślad uchwały z 20. stycznia 1896, c. k. Rząd nie dał żadnej odpowiedzi na powyższe uchwały.

Obecnie, gdy już dochodzeniami z przed laty 15 stwierdzoną została potrzeba utworzenia nowego sądu dla tej części kraju, gdy odnośne władze i miarodajne czynniki żądanie to gmin uznały za uzasadnione i jedynie tylko podnosiły sprzeczne zapatrywania co do wyboru miejsca na siedzibę nowego sądu, oraz co do zmiany granic powiatów politycznych; z drugiej strony, gdy gmina Kamienica przystępując do protestu wniesionego do Wysokiego Sejmu na dniu 28. stycznia 1896 przez nią podpisanego i pieczęcią gminną zaopatrzonego, zrzekła się tem samem żądania, aby siedzibą nowego sądu była ta gmina i gdy wreszcie kwestya należenia odnośnych gmin do tego lub owego powiatu politycznego jest mniej aktualną, gdyż z natury rzeczy ludność mniej znosi się ze Starostwem lub Wydziałem powiatowym jak ze sądem, co zatem idzie i z urzędem podatkowym i notaryuszem (zresztą istnieje zamiar powiększenia liczby starostw), Komisya prawnicza uznaje wniosek p. Myjaka za uzasadniony i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi opinię, że w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla korzyści interesowanej ludności potrzebne jest utworzenie nowego c. k. sądu

powiatowego z siedzibą w Łącku, do którego okręgu przydzieliby należało gminy :
1) Czarny Potok, 2) Czarniec, 3) Kiczunia, 4) Łącko, 5) Łączki, 6) Maszkowice,
7) Szczereź, 8) Wola Kosnowa, 9) Wola Piskulina, 10) Zagórzyn, 11) Zarzecze,
12) Zabrzeż z okręgu c. k. sądu powiatowego w Starym Sączu i powiatu politycznego
w Nowym Sączu, dalej 13) Kamienica, 14) Szczawa, 15) Zbłudza, 16) Zalesie,
17) Zasadne z okręgu sądu powiatowego i starostwa w Limanowej i 18) gminę
Ochotnica z okręgu sądu powiatowego w Krościenku i Starostwa w Nowym Targu.

Przewodniczący :

Maiss.

Sprawozdawca :

Tertil.

